

Internet Economy

اقتصاد اینترنت

مؤلف:

دکتر حسن توانایان فرد

توانایان فرد، حسن، ۱۳۲۲

اقتصاد اینترنت = Internet Economy

جهانی سازی، جهانی شدن اقتصاد اطلاع رسانی و IT

[آی. تی.] / مؤلف حسن توانایان فرد - تهران: نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه ۱۳۸۵

ISBN 964-7702-77-9

۴۵۴ صص مصور

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. اینترنت - جنبه های اقتصادی ۲. اینترنت. الف. عنوان.

۰۰۴/۶۷۸

TK ۵۱۰۵/۸۷۵/الف ۹

م ۸۲ - ۹۵۴۸

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب:

اقتصاد اینترنت

مؤلف:

دکتر حسن توانایان فرد

ناشر:

نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه

تیراژ:

۳۰۰۰ جلد

نوبت چاپ:

اول

قیمت:

۳۹۰۰ تومان

شابک:

۹۶۴-۷۷۰۲-۷۷-۹

کلبه حقوق برای ناشر محفوظ است

هر نوع استفاده تجاری و بازرگانی از این فرهنگ، اعم از بازنویسی، خلاصه سازی، زیراکس، ضبط کامپیوتری، فرهنگ الکترونیکی، لوح فشرده (CD)، شبکه های اطلاع رسانی، انواع بزرگراه های اطلاع رسانی نظیر اینترنت، اینترنت و... و هر نوع تکثیر دیگر کلاً و جزئاً بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه

www.computerworld.ir : سایت

پست الکترونیک: info@computerworld.ir

تلفن: ۲۲۰۲۲۸۵۰ (۲۱۱) - ۲۲۰۲۲۸۵۲ (خط) - دورنگار: ۲۲۰۲۲۸۵۲ (۲۱۱)

صندوق پستی: ۶۸۷۵۱ - ۱۵۸۷۵

سایت فروشگاه الکترونیک: www.cweshop.com

مرکز بخش کتاب پیشرو: ۶۶۲۹۰۰۳۹ - ۳۸۴ - ۶۶۲۹۰۰۳۹ (۲۱۱)

COMPUTER WORLD CO

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
ت.....	چپش کتاب
ج.....	مطالب تکمیلی
ح.....	نکته‌های قابل توجه

بخش اول: ادبیات تحقیق..... ۱

فصل اول: کلیات و تعاریف..... ۳

۳.....	۱- (۱) دلایل ضرورت تدوین و مطالعه علم اقتصاد اینترنت
۵.....	۲-۱ (۲) اقتصاد اینترنت چیست؟
۲۱.....	۳-۱ (۳) اقتصاد خرد، کلان و اقتصاد جدید
۲۴.....	۴-۱ (۴) اقتصاد درون‌زا و برون‌زا
۳۸.....	۵-۱ (۵) اصول اقتصاد جدید
۴۵.....	۶-۱ (۶) اصطلاحاتی از اقتصاد اینترنتی
۵۴.....	۷-۱ (۷) ضمیمه: ایجاد الگوهای جدید قیمت‌گذاری برای نشر الکترونیکی
۶۷.....	۸-۱ (۸) برای مطالعه بیشتر

فصل دوم: نقش دولت در اقتصاد جدید ۶۹

- ۶۹ (۱-۲) بازار آزاد و اقتصاد متمرکز
- ۷۳ (۲-۲) بازار چیست و چگونه کار می‌کند؟
- ۷۹ (۳-۲) بازار در اقتصاد صنعتی و اقتصاد اینترنت
- ۸۴ (۴-۲) تجارت در اقتصاد صنعتی و اقتصاد جدید
- ۹۲ (۵-۲) سرمایه در اقتصاد صنعتی و اقتصاد جدید
- ۹۵ (۶-۲) نقش دولت در اقتصاد صنعتی و اقتصاد جدید
- ۱۰۳ (۷-۲) برای مطالعه بیشتر

فصل سوم: دستاوردهای اقتصاد جدید ۱۰۵

- ۱۰۵ (۱-۳) دستاوردهای اقتصادی
- ۱۲۳ (۲-۳) دستاوردهای اجتماعی
- ۱۵۵ (۴-۳) دستاوردهای سیاسی
- ۱۷۱ (۵-۳) برای مطالعه بیشتر

فصل چهارم: نظریات، زیرساخت‌ها، مؤلفه‌ها، شاخص‌ها و الگوها ۱۷۳

- ۱۷۳ (۱-۴) نظریات
- ۱۸۳ (۲-۴) زیر ساخت های اقتصاد جدید
- ۱۹۱ (۳-۴) مؤلفه‌های اقتصاد دانش محور
- ۲۱۵ (۴-۴) شاخص‌های اقتصاد جدید
- ۲۳۲ (۵-۴) مقایسه تطبیقی کشورها در زمینه ایجاد اقتصاد جدید، الگوها
- ۲۶۱ (۶-۴) برای مطالعه بیشتر

بخش دوم: اقتصاد جدید ایران ۲۶۳

فصل پنجم: اقتصاد دانش محور ایران (IKR) ۳۶۵

- ۲۶۶ (۱-۵) عوامل زاینده و تضمین کننده
- ۲۶۷ (۲-۵) الگوی کشاورزی سنتی
- ۲۶۷ (۳-۵) الگوی جانشین سازی واردات

۲۶۹.....	۴-۵) الگوی جانشین سازی صادرات
۲۹۴.....	۵-۵) سیستم اقتصاد دانش محور درونزا
۳۳۰.....	۶-۵) اقتصاد آینده ایران
۳۳۹.....	۷-۵) تنگناهای موجود در راه استقرار اقتصاد جدید
۳۵۳.....	۸-۵) قوت ها و ضعف ها؛ فرصت ها و تهدیدها (SWOT)
۳۷۴.....	۹-۵) برای مطالعه بیشتر

فصل ششم: مطالعات راهبردی ۳۷۵

۳۷۵.....	۱-۶) چشم اندازهای اقتصاد دانش محور در ایران
۳۷۶.....	۲-۶) راهبردهای اقتصادی جدید و قدیم
۳۷۷.....	۳-۶) برای مطالعه بیشتر

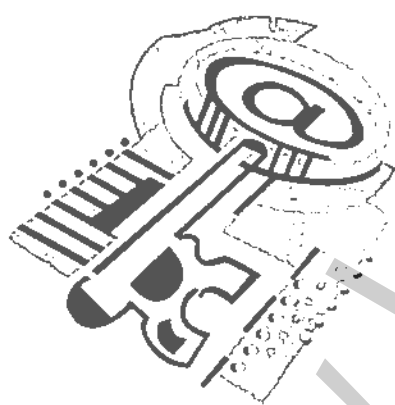
فصل هفتم: طراحی ساختار وضعیت آتی اقتصاد الکترونیک ۳۷۹

۳۷۹.....	۱-۷) تعیین مؤلفه های اقتصاد الکترونیک
۳۷۹.....	۲-۷) تعیین رابطه بین مؤلفه ها
۳۸۷.....	۳-۷) مؤلفه های اصلی اقتصاد الکترونیک
۳۹۴.....	۴-۷) مؤلفه های پشتیبانی اقتصاد الکترونیکی
۳۹۸.....	۵-۷) برای مطالعه بیشتر

ضمائم ۴۰۱

۴۰۱.....	۱-۸) چکیده
۴۰۳.....	۲-۸) جدول یک صد تفاوت عمده اقتصاد قدیم و اقتصاد جدید
۴۰۷.....	۳-۸) دمکراسی دیجیتال و حکومت الکترونیکی
۴۳۵.....	۴-۸) سایت های اینترنتی مرتبط
۴۳۸.....	فهرست موضوعی

مقدمه

وجود تضادهای بنیانی در اقتصاد سرمایه‌داری سبب شده است تا بیماری سرطان اقتصادی یعنی «نوسانات بازرگانی» در طول دویست سال گذشته اقتصاد کشورهای سرمایه‌داری را با مشکلات عدیده از جمله بیکاری و تورم روبرو سازد. وجود رکود در آمریکا و سایر کشورهای سرمایه‌داری در طول دو دهه گذشته سبب شد تا مسئولین این کشورها به

این فکر بیفتند که با معرفی فناوری اطلاعات از جمله اینترنت که در اختیار ارتش آمریکا قرار داشت و با در اختیار قرار دادن آن برای کلیه مردم جهان و تشویق سرمایه‌داران آمریکایی به سرمایه‌گذاری در بخش فناوری‌های اطلاعات و اینترنت و تشویق تجارت الکترونیکی راه‌علاجی برای سرطان اقتصادی سرمایه‌داری - نوسانات بازرگانی - دست و پا کنند. لذا در دهه ۱۹۹۰ موجی در آمریکا به وجود آمد که گویا از طریق اقتصاد اینترنت که به آن اقتصاد جدید نیز می‌گویند می‌توان نقایص اقتصاد سرمایه‌داری از جمله رکود، بیکاری، تورم و بهره‌وری پائین را علاج کرد.

تحقیقات متعددی انجام شد تا نشان دهند اقتصاد آمریکا از طریق استفاده از اقتصاد اینترنت توانسته است نه تنها افزایش در سطح سرمایه‌گذاری ایجاد کند و از آنجا افزایش سطح

اشتغال را به وجود آورد بلکه سبب می‌شود سودآوری سرمایه‌گذاری در بخش اقتصاد اینترنت بسیار بالا رود، بهره‌وری افزایش چشم‌گیر پیدا کند و قیمت‌ها نیز روند نزولی طی کند.

به دنبال این دستاوردهای مثبت اقتصاد اینترنت کشورهای زیادی چه در جهان صنعتی و چه در کشورهای در حال توسعه به این فکر افتادند که از این ابزار در راه حل مشکلات اقتصادی خود استفاده کنند. در این راستا پاره‌ای از آنها مثل ایرلند، فنلاند و کانادا بر تجربه آمریکاییان در این زمینه مهر تأیید زدند و بعضی دیگر مثل پاره‌ای از کشورهای اروپایی با شک و تردید به اقتصاد اینترنت نگاه کردند. اما کشورهای در حال توسعه در ضمن اینکه شیفته و مشتاق استفاده از روش جدید اقتصادی یعنی اقتصاد اینترنت در جهت حل مشکلات اقتصادی خود شدند ولی چون آگاهی و دانش آنها در بکارگیری اقتصاد جدید ناکافی بود برنامه‌های بلند مدتی را به منظور آماده‌سازی کشورشان در طول یک یا دو دهه آینده برای استقرار اقتصاد اینترنت یا اقتصاد الکترونیکی طراحی و به اجرا درآوردند مثل کشور کره و مالزی.

در کتاب حاضر که متون مربوط به اقتصاد جدید مورد مطالعه قرار گرفته و با توجه به مرحله توسعه یافتگی ایران و در حد امکان بومی‌سازی آن انجام شده است. بنابراین خواننده نوشتار حاضر نه تنها با مباحث مطروحه اقتصاد الکترونیکی که در ایران و جهان وجود دارد و مورد مطالعه قرار گرفته و بصورت منظم آورده شده است آشنا می‌شود بلکه با یک الگوی اجرایی در جهت آماده‌سازی شرایط برای استقرار اقتصاد الکترونیکی در ایران نیز آشنا خواهد شد.

در ایران بیش از نیم قرن است که برنامه‌های پنج ساله توسعه اقتصادی طراحی و اجرا می‌شود. ولی متأسفانه تجربه نیم قرن برنامه‌ریزی‌های عمرانی نه تنها مشکلات اقتصادی مردم مثل فقر و بیکاری را حل نکرده است بلکه به علت افزایش جمعیت بر شدت آنها نیز افزوده است. بنابراین طبیعی به نظر می‌رسد که دلسوزان و مسئولین کشور وقتی با اقتصاد اینترنت به عنوان یک روش اقتصادی جدید روبرو می‌شوند که می‌تواند مشکلات اقتصادی را حل کند سر از پا نشناسند و با عجله تمام بر آن شوند که هر چه سریع‌تر اقتصاد الکترونیکی را در ایران

مستقر سازند. کتاب حاضر ضمن بیان فرصت‌هایی که اقتصاد جدید در اختیار قرار می‌دهد و نقاط قوتی که ایران در زمینه استقرار اقتصاد اینترنت دارد با توجه به تنگناها و تهدیداتی که این روش اقتصادی برای ایران به همراه خواهد داشت برنامه‌ریزان ایرانی را هشدار می‌دهد که باید در زمینه اقتصاد جدید به توان کشور در ایجاد زیرساخت‌های اقتصاد الکترونیکی توجه داشت و از هرگونه شتابزدگی، بخشی‌نگری و سطحی‌نگری اجتناب کرد و چون اقتصاد جدید باید در خدمت اقتصاد قدیم قرار گیرد لذا در یک نگاه همه‌جانبه ضمن تلاش در جهت رفع تنگنایهای اقتصاد قدیم باید در یک برنامه بلندمدت، زیرساخت‌های اقتصاد جدید را به گونه‌ای به وجود آورد که در یک تعامل و هماهنگی بین اقتصاد معمول ایران (اقتصاد قدیم) و اقتصاد الکترونیکی (اقتصاد جدید) بتوان مشکلات اقتصادی مزمین ایران مثل فقر، شکاف طبقاتی، بیکاری و تورم را علاج کرد و به رفاه اقتصادی برای عموم دست یافت.